

NARODNA BANKA SRBIJE

**Finansijski izveštaji pripremljeni u saglasnosti sa
Međunarodnim standardima finansijskog izveštavanja
za godinu koja se završava 31. decembra 2004. godine
sa Mišljenjem nezavisnog revizora**

Beograd, april 2005. godine

FINANSIJSKI IZVEŠTAJI PRIPREMLJENI U SAGLASNOSTI SA
MEĐUNARODNIM STANDARDIMA FINANSIJSKOG IZVEŠTAVANJA
ZA GODINU KOJA SE ZAVRŠAVA 31. DECEMBRA 2004. GODINE
SA MIŠLJENJEM NEZAVISNOG REVIZORA

SADRŽAJ:	<i>Strana</i>
Mišljenje nezavisnog revizora	1 - 2
Finansijski izveštaji	
Bilans uspeha	3
Bilans stanja	4
Izveštaj o promenama na kapitalu	5
Bilans tokova gotovine	6
Napomene uz Finansijske izveštaje	7 - 26

KPMG d.o.o. Beograd

Studentski trg 4
11000 Belgrade
Serbia & Montenegro

Telephone: +381 11 328 28 92
Fax: +381 11 328 11 93
E-mail: info@kpmg.co.yu
Internet: www.kpmg.co.yu

Trgovinski sud u Beogradu
broj reg. ul. 1-77746-00
Matični broj 17148656
Račun 265-1100310000190-61
PIB 100058593

GUVERNERU I SAVETU NARODNE BANKE SRBIJE**Mišljenje nezavisnog revizora**

Izvršili smo reviziju priloženog bilansa stanja Narodne banke Srbije (u daljem tekstu: Banka) na dan 31. decembra 2004. godine i odgovarajućeg bilansa uspeha, bilansa tokova gotovine i izveštaja o promenama na kapitalu Banke za godinu koja se završava na taj dan. Rukovodstvo Banke je odgovorno za sastavljanje i prikazivanje finansijskih izveštaja. Naša odgovornost je da, na osnovu izvršene revizije, izrazimo mišljenje o prikazanim finansijskim izveštajima. Reviziju finansijskih izveštaja Banke za godinu koja se završila na dan 31. decembra 2003. godine, obavio je drugi revizor.

Reviziju smo izvršili u skladu sa Međunarodnim standardima revizije koji zahtevaju da reviziju planiramo i izvršimo na način koji omogućava da se u razumnoj meri uverimo da finansijski izveštaji ne sadrže materijalno značajne greške. Revizija uključuje ispitivanje dokaza na bazi provere uzoraka, kojima se potkrepljuju iznosi i informacije obelodanjene u finansijskim izveštajima. Revizija takođe uključuje ocenu primenjenih računovodstvenih politika, procena koje je izvršilo rukovodstvo, kao i opštu ocenu prezentiranih finansijskih izveštaja. Smatramo da izvršena revizija obezbeđuje razumnu osnovu za izražavanje našeg mišljenja.

Prema našem mišljenju finansijski izveštaji prikazuju istinito i objektivno po svim bitnim pitanjima finansijsko stanje Banke na dan 31. decembra 2004. godine, rezultate poslovanja, tokove gotovine i promene na kapitalu i rezervama za godinu koja se završava na taj dan i sastavljeni su u skladu sa Međunarodnim standardima finansijskog izveštavanja.

Bez kvalifikovanja našeg mišljenja, skrećemo pažnju na sledeća pitanja:

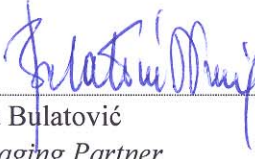
(a) Kao što je objašnjeno u napomeni 19. uz finansijske izveštaje, na dan 31. decembra 2004. godine, dospele a neplaćene obaveze Banke po ino-kreditima iznose CSD 4.635 miliona (31. decembra 2003. – CSD 2.459 miliona). S obzirom da dospele obaveze po osnovu glavnice i pripadajuće kamate nisu izmirene od strane Banke u ugovorenim rokovima, poverilac ima pravo da zahteva pre vremenu otplatu nedospelog iznosa kredita u iznosu od CSD 1.159 miliona (31. decembra 2003. godine – CSD 3.005 miliona). Rukovodstvo Banke nas je informisalo da su u toku pregovori o uslovima izmirenja ovih obaveza sa ino-kreditorom, a u vezi sa reprogramiranjem obaveza i eventualnim otpisom dela duga. Do datuma izdavanja ovog izveštaja, ino-kreditor nije uputio Banci zahtev za pre vremenu otplatu nedospelog dela kredita.

(b) Kao što je objašnjeno u napomeni 28. uz finansijske izveštaje, pregovori o raspodeli imovine Savezne Republike Jugoslavije između Republike Srbije i Republike Crne Gore su u toku. Postizanje konačnog sporazuma o deobi može imati materijalnog uticaja na finansijske izveštaje Banke, uključujući potencijalno ukidanje posebnih rezervisanja za nenaplativa potraživanja, kao i uticaj na tretman obaveza, uključujući prihode i rashode po osnovu kamata. Efekat na finansijske izveštaje Banke nije moguće kvantifikovati u ovom trenutku.

Beograd, 26. april 2005. godine

KPMG d.o.o. Beograd

Nina Bulatović
Managing Partner

BILANS USPEHA
ZA GODINU KOJA SE ZAVRŠAVA 31. DECEMBRA 2004. GODINE

U milionima CSD	Napomene	2004.	<i>Reviziju obavio drugi revizor</i> 2003.
Prihodi od kamata	3.1, 4	8.067	5.376
Rashodi kamata	3.1, 5	(4.824)	(3.423)
Neto prihodi od kamata		3.243	1.953
Prihodi od naknada i provizija	3.1, 6	3.841	4.575
Rashodi naknada i provizija	3.1	(1.268)	(975)
Neto prihodi od naknada i provizija		2.573	3.600
Neto prihodi od trgovanja	7	8.092	3.387
Prihodi od dividendi	3.1	30	54
Ostali prihodi	3.1	1.206	952
Ukupno poslovni prihodi		15.144	9.946
Neto ispravke vrednosti sredstava i rezervisanja	3.9, 8	(2.391)	(3.022)
Ostali poslovni rashodi	9	(5.931)	(5.254)
Dobit pre posebnih prihoda		6.822	1.670
Posebni prihodi		-	2.130
Dobit		6.822	3.800

Napomene na stranama 7 do 26 čine sastavni deo ovog izveštaja.
Mišljenje revizora – strane 1 – 2.

BILANS STANJA NA DAN 31. DECEMBRA 2004. GODINE

U milionima CSD	Napomene	Reviziju obavio drugi revizor	
		2004.	2003.
AKTIVA			
Gotovina i tekući računi kod banaka	3.4, 10	12.895	16.581
Depoziti kod banaka u inostranstvu	3.5	103.829	92.176
Zlato i ostali plemeniti metali	3.6, 11	8.871	7.837
Hartije od vrednosti kojima se trguje	3.7, 12	125.334	84.175
Hartije od vrednosti raspoložive za prodaju	3.8, 13	15.291	-
Hartije od vrednosti koje se drže do dospeća	3.8, 14	-	17.000
Kreditni	3.8, 15	2.549	1.586
Članska kvota u Međunarodnom monetarnom fondu i sredstva u specijalnim pravima vučenja	16	42.007	37.848
Osnovna sredstva i nematerijalna ulaganja	3.12, 17	16.986	7.947
Ostala sredstva	18	1.868	3.483
Ukupno aktiva		329.630	268.633
PASIVA			
Obaveze			
Obaveze prema bankama i drugim fin. organizacijama	19	116.066	87.302
Obaveze prema državi i drugim deponentima	20	37.979	33.796
Obaveze prema Međunarodnom monetarnom fondu	21	103.087	92.308
Izdate hartije od vrednosti		1.765	2.223
Gotov novac u opticaju	22	45.165	42.979
Ostale obaveze	23	3.028	3.259
Ukupno obaveze		307.090	261.867
Kapital			
Državni kapital	25	3.319	3.319
Revalorizacione rezerve		13.932	5.067
Akumulirani dobitak/(gubitak)		5.289	(1.620)
Ukupno kapital		22.540	6.766
Ukupno pasiva		329.630	268.633

Beograd, 26. april 2005. godine

NARODNA BANKA SRBIJE

Ivan Rangelov
Generalni direktor Direkcije za računovodstveno finansijske poslove

Radovan Jelašić
Guverner

Napomene na stranama 7 do 26 čine sastavni deo ovog izveštaja.
Mišljenje revizora – strane 1 – 2.

**IZVEŠTAJ O PROMENAMA NA KAPITALU
U PERIODU OD 1. JANUARA DO 31. DECEMBRA 2004. GODINE**

U milionima CSD	Državni kapital	Revalorizaci- zione rezerve	Akumulirani dobitak/ (gubitak)	Ukupno
Za godinu koja se završava 31. decembra 2003. godine				
Stanje na početku godine	3.319	4.004	(5.420)	1.903
Revalorizacija osnovnih sredstava i nematerijalnih ulaganja	-	1.063	-	1.063
Dobit tekuće godine	-	-	3.800	3.800
Stanje na kraju godine	3.319	5.067	(1.620)	6.766
Za godinu koja se završava 31. decembra 2004. godine				
Stanje na početku godine	3.319	5.067	(1.620)	6.766
Revalorizacija osnovnih sredstava i nematerijalnih ulaganja	-	8.952	-	8.952
Prenosi	-	(87)	87	-
Dobit tekuće godine	-	-	6.822	6.822
Stanje na kraju godine	3.319	13.932	5.289	22.540

Napomene na stranama 7 do 26 čine sastavni deo ovog izveštaja.
Mišljenje revizora – strane 1 – 2.

**BILANS TOKOVA GOTOVINE
ZA GODINU KOJA SE ZAVRŠAVA 31. DECEMBRA 2004. GODINE**

U milionima CSD	2004.	2003.
TOKOVI GOTOVINE POSLOVNIH AKTIVNOSTI		
Poslovne aktivnosti		
Prilivi od kamata	7.907	5.764
Prilivi od naknada i provizija	3.740	4.435
Prilivi od ostalih poslovnih aktivnosti	4.083	2.052
Prilivi gotovine iz poslovnih aktivnosti	15.730	12.251
Odlivi po osnovu kamata	(2.929)	(2.290)
Odlivi po osnovu naknada i provizija	(1.250)	(925)
Odlivi iz ostalih poslovnih aktivnosti	(5.336)	(6.126)
Odlivi gotovine iz poslovnih aktivnosti	(9.515)	(9.341)
Povećanje depozita i priliv po osnovu viška rashoda	23.701	55.041
Povećanje datih kredita i plasmana	(41.159)	(63.329)
Povećanje plasmana i smanjenje uzetih depozita	(17.458)	(8.288)
NETO ODLIV GOTOVINE IZ POSLOVNIH AKTIVNOSTI	(11.243)	(5.378)
TOKOVI GOTOVINE INVESTICIONIH AKTIVNOSTI		
Investicione aktivnosti		
Odlivi za kupovinu osnovnih sredstava i nematerijalnih ulaganja	(1.134)	(960)
Odlivi aktive iz aktivnosti investiranja	(1.134)	(960)
NETO SMANJENJE GOTOVINE	(12.377)	(6.338)
Gotovina na početku perioda	24.338	27.336
Pozitivne kursne razlike	43.039	12.466
Negativne kursne razlike	(33.325)	(9.126)
Gotovina na kraju perioda	21.675	24.338

Napomene na stranama 7 do 26 čine sastavni deo ovog izveštaja.
Mišljenje revizora – strane 1 – 2.

1. OSNIVANJE I AKTIVNOSTI BANKE

Narodna banka Jugoslavije (u daljem tekstu: Banka) ima svoje korene u osnivanju i početku rada Privilegovane banke Kraljevine Srbije 1884. godine. 1920. godine formirana je Narodna banka Kraljevine Srba, Hrvata i Slovenaca, a 1929. godine je promenila naziv u Narodnu banku Kraljevine Jugoslavije. Od 1946. godine, Banka svoje funkcije obavlja pod nazivom Narodna banka Jugoslavije (u daljem tekstu: NBJ) kao centralna monetarna institucija najpre FNRJ, kasnije Socijalističke Federativne Republike Jugoslavije (u daljem tekstu: SFRJ), sve do njenog raspada 1991. godine.

Banka je nastavila svoje poslovanje u Beogradu kao centralna banka Socijalističke Federativne Republike Jugoslavije predstavljajući dve republike prethodne Jugoslavije - Srbiju i Crnu Goru, koje su u aprilu 1992. godine formirale Saveznu Republiku Jugoslaviju (u daljem tekstu: SRJ), kad je donet i Ustav SRJ.

Skupština SRJ usvojila je Zakon o Narodnoj banci Jugoslavije 25. juna 1993. godine u kome je Banka definisana kao jedina i nezavisna emisiona banka monetarnog sistema SRJ. Sva nematerijalna ulaganja i osnovna sredstva koja Banka koristi su vlasništvo SRJ, dok SRJ garantuje za sve obaveze Banke.

U skladu sa Zakonom o sprovođenju Ustavne povelje Državne zajednice Srbija i Crna Gora, koji je stupio na snagu 4. februara 2003. godine, Banka je nastavila da vrši svoju funkciju kao centralna banka Republike Srbije što je naknadno regulisano i Zakonom o Narodnoj banci Srbije usvojenim 19. jula 2003. godine.

Narodna banka Srbije je centralna banka Republike Srbije i njena je uloga određena Ustavnom poveljom Državne zajednice Srbija i Crna Gora ("Službeni list SCG", br. 1/2003) i Zakonom o Narodnoj banci Srbije ("Službeni glasnik Republike Srbije", br. 72/2003 i 55/2004).

Osnovni cilj Banke je postizanje i održavanje stabilnosti cena. Pored osnovnog cilja, Banka ima za cilj i očuvanje finansijske stabilnosti, kao i da, ne dovodeći u pitanje ostvarivanje svog osnovnog cilja, podrži sprovođenje ekonomske politike Vlade Republike Srbije.

Banka, između ostalih, obavlja sledeće funkcije:

- Utvrđuje i sprovodi monetarnu politike;
- Samostalno vodi politiku kursa dinara i, uz saglasnost Vlade, utvrđuje režim kursa dinara;
- Čuva i upravlja deviznim rezervama;
- Izdaje novčanice i kovani novac;
- Uređuje, kontroliše i unapređuje nesmetano funkcionisanje platnog prometa u zemlji i sa inostranstvom;
- Izdaje i oduzima dozvole za rad, vrši kontrolu boniteta i zakonitosti poslovanja banaka i drugih finansijskih organizacija i donosi propise iz te oblasti;
- Izdaje i oduzima dozvole, odnosno ovlašćenja za obavljanje delatnosti osiguranja, vrši kontrolu, odnosno nadzor nad obavljanjem te delatnosti i obavlja druge poslove, u skladu sa zakonom kojim se uređuje osiguranje.

Organi Banke su Monetarni odbor, Guverner i Savet.

- Monetarni odbor, u čijem su sastavu guverner i viceguverneri, utvrđuje monetarnu politiku Republike Srbije.
- Guverner predstavlja i zastupa Banku, rukovodi Bankom i odgovoran je za sprovođenje odluka Monetarnog odbora i Saveta, organizaciju i poslovanje Banke, pripremanje akata iz nadležnosti Banke i donošenje akata iz nadležnosti Banke koji zakonom nisu stavljeni u nadležnost Monetarnog odbora ili Saveta. Guvernera bira Narodna skupština Republike Srbije, na pet godina, s pravom ponovnog izbora. Banka ima od tri do pet viceguvernera koje, na predlog guvernera, bira Savet, na pet godina, s pravom ponovnog izbora.
- Savet, na predlog guvernera, između ostalog, usvaja finansijski plan i godišnji račun Banke. Savet ima predsednika i četiri člana, koje bira Narodna skupština Republike Srbije, na pet godina, s pravom ponovnog izbora.

Banka je pravno lice sa sedištem u Beogradu, ulica Kralja Petra broj 12. U svom sastavu Banka ima Glavnu Republičku Filijalu u Beogradu sa 8 ekspozitura, Filijale u Novom Sadu sa 10 ekspozitura, u Nišu sa 5 ekspozitura, u Kragujevcu sa 5 ekspozitura; u Užicu sa 4 ekspoziture; u Prištini i jednu specijalizovanu organizaciju: Zavod za izradu novčanica i kovanog novca – Topčider (u daljem tekstu: ZIN).

Na dan 31. decembra 2004. godine banka je imala 4.081 zaposlenog (31. decembra 2003. – 5.349 zaposlenih).

2. OSNOVI ZA SASTAVLJANJE FINANSIJSKIH IZVEŠTAJA

Finansijski izveštaji Banke su, u svim materijalno značajnim aspektima, sastavljeni u skladu sa standardima i interpretacijama koje je odobrio Odbor za međunarodne računovodstvene standarde, a koji nose naziv Međunarodni standardi finansijskog izveštavanja (MSFI). Ovi standardi i interpretacije su prethodno bili poznati kao Međunarodni računovodstveni standardi (MRS). Prema Zakonu o računovodstvu i reviziji ("Službeni list SRJ", br. 71/2002), sva pravna lica su dužna da vođenje poslovnih knjiga, sastavljanje i prezentaciju finansijskih izveštaja vrše u skladu sa MSFI.

Prezentacija finansijskih izveštaja u skladu sa MSFI zahteva da rukovodstvo Banke napravi najbolje procene i razumne pretpostavke koje utiču na prezentovane iznose sredstava i obaveza i na obelodanjivanja potencijalnih sredstava i obaveza na dan bilansa stanja, kao i ukupnih prihoda i rashoda za tu poslovnu godinu. Ove procene i pretpostavke zasnivaju se na informacijama raspoloživim na dan bilansa stanja i budući rezultati mogu se razlikovati od ovih procena.

Zvanična valuta u Republici Srbiji je srpski dinar ("CSD"), a finansijski izveštaji su iskazani u milionima CSD, osim ako je drugačije naznačeno.

Kao što je izneto u Napomeni 28, u toku su pregovori o raspodeli imovine između država članica Državne zajednice Srbija i Crna Gora, koji su rezultat usvajanja Ustavne povelje Državne zajednice Srbije i Crne Gore, ali koji nisu okončani do datuma finansijskih izveštaja.

Na dan 31. decembra 2004. godine, Banka poseduje učešće u kapitalu preduzeća za reviziju „MGI Revizija i Računovodstvo“ a.d., Beograd (100% akcija preduzeća). Međutim, na dan 31. decembra 2004. godine, Banka nije sastavila konsolidovane finansijske izveštaje pošto rukovodstvo ima nameru da u narednom periodu otuđi ovaj ulog. Pored toga Banka poseduje učešće u kapitalu preduzeću "Rekreaturs" a.d., Beograd. (3,59% akcija preduzeća).

3. PREGLED ZNAČAJNIJIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA

3.1 Prihodi i rashodi

Prihodi i rashodi po osnovu kamata, uključujući i zateznu kamatu, ostale prihode i ostale rashode vezane za kamatonosnu aktivu, odnosno kamatonosnu pasivu – obračunati su prema načelu uzročnosti prihoda i rashoda.

Prihodi po osnovu naknada za bankarske usluge i rashodi po osnovu naknada i provizija utvrđuju se u trenutku dospeća za naplatu, odnosno kada su ostvareni.

Prihodi od dividendi evidentiraju se kada se ostvari pravo na dividendu.

3.2 Preračunavanje deviznih iznosa

Poslovne promene nastale u stranoj valuti preračunate su u dinare, po zvaničnom srednjem kursu dinara koji važi na dan poslovne promene.

Sredstva i obaveze iskazane u stranoj valuti na dan bilansa stanja preračunate su u dinare, po zvaničnom srednjem kursu dinara koji važi na taj dan.

Neto pozitivne ili negativne kursne razlike nastale pri poslovnim transakcijama u stranoj valuti i prilikom preračuna pozicija bilansa stanja iskazanih u stranoj valuti knjižene su u korist ili na teret bilansa uspeha, i to kao dobiti ili gubici po osnovu kursnih razlika.

3.3 Finansijski instrumenti

Klasifikacija

Finansijski instrumenti uključuju hartije od vrednosti kojima se trguje, kredite koje plasira Banka i potraživanja, hartije od vrednosti koje se drže do dospeća, sredstva raspoloživa za prodaju i finansijske obaveze.

Hartije od vrednosti kojima se trguje kupuju se pre svega radi obezbeđivanja sigurnosti i likvidnosti, kao i radi ostvarivanja dobiti.

Krediti koje plasira Banka i potraživanja predstavljaju kredite i potraživanja nastale plasiranjem sredstava Banke dužnicima, i razlikuju se od plasmana čija je svrha ostvarivanje dobiti na kratak rok.

Hartije od vrednosti koje se drže do dospeća jesu finansijska imovina s fiksnim ili odredivim prinosom i fiksnim rokom dospeća koje Banka namerava i može da drži do roka dospeća.

Sredstva raspoloživa za prodaju predstavljaju finansijsku imovinu koju nije kreirala Banka, ne drže se do roka dospeća i koja nisu klasifikovana u okviru hartija od vrednosti kojima se trguje.

Finansijske obaveze su ugovorene obaveze za davanje gotovine ili drugih finansijskih sredstava drugom pravnom licu ili za razmenu finansijskih instrumenata s drugim pravnim licima pod uslovima koji su potencijalno nepovoljni za Banku.

Priznavanje

Kao datum priznavanja usvojen je datum plaćanja transakcije.

Prestanak priznavanja

Finansijska sredstva prestaju da se priznaju kada Banka izgubi kontrolu nad ugovorenim pravima nad tim instrumentima, što se dešava kada su prava korišćenja instrumenata realizovana, istekla, napuštena ili ustupljena. Finansijska obaveza prestaje da se priznaje kada obaveza prestane da postoji.

Vrednovanje

Računovodstvene politike vrednovanja specifičnih finansijskih instrumenata prikazane su u napomenama koje slede.

3.4 Gotovina i gotovinski ekvivalenti

Pod gotovinom i gotovinskim ekvivalentima podrazumevaju se gotovina i tekući računi kod banaka i sredstva u specijalnim pravima vučenja.

3.5 Depoziti kod banaka u inostranstvu

Depoziti kod banaka u inostranstvu predstavljaju kratkoročno oročena sredstva na računima kod banaka s prvoklasnim rejtingom i iskazani su po nominalnoj vrednosti. Razgraničena kamata na ove depozite uključena je u razgraničene kamate u okviru ostale aktive.

3.6 Zlato i ostali plemeniti metali

Zlato i ostali plemeniti metali vrednovani su po tržišnoj vrednosti na dan bilansa stanja, koja se utvrđuje na osnovu njihove prosečne cene utvrđene na tri najveće svetske berze – Londonu, Njujorku i Cirihi. Efekti promena tržišnih vrednosti prikazani su u okviru gubitaka i dobitaka od kursnih razlika.

3.7 Hartije od vrednosti kojima se trguje

Hartije od vrednosti kojima se trguje sastoje se uglavnom od obveznica vlada država članica Organizacije za Ekonomsku Saradnju i Razvoj (OECD) i u bilansu stanja iskazane su po tržišnoj vrednosti na dan bilansa stanja objavljenoj na svetskim finansijskim tržištima. Efekti promena tržišnih vrednosti, kao i dobiti i gubici koji nastanu prilikom prodaje obveznica, prikazani su u okviru neto prihoda od trgovanja.

Tokom držanja hartija od vrednosti kojima se trguje Banka razgraničava kamatu i evidentira prihode po osnovu naplate kupona. Ovi prihodi su iskazani u okviru pozicije prihodi od kamata.

3.8 Hartije od vrednosti koje se drže do dospeća i plasmani Banke

Hartije od vrednosti koje se drže do dospeća i plasmani Banke iskazani su u bilansu stanja po amortizovanoj vrednosti umanjenoj za ispravku vrednosti.

3.9 Ispravka vrednosti finansijskih sredstava

Finansijska sredstva se analiziraju na godišnjem nivou kako bi se utvrdilo moguće obezvređenje. Ako postoje indikacije obezvređenja, procenjuje se nadoknadiva vrednost sredstava, a sadašnja vrednost instrumenata se umanjuje do iznosa nadoknadive vrednosti korišćenjem računa ispravki vrednosti.

3.10 Učešća u kapitalu

Učešća u kapitalu koja su prikazana u okviru ostale aktive su klasifikovana kao finansijski instrumenti raspoloživi za prodaju.

Učešća u kapitalu međunarodnih finansijskih institucija iskazana su po nominalnoj vrednosti, koja je denominovana u stranoj valuti. Efekti promena deviznih kurseva su u bilansu uspeha uključeni u okviru neto prihoda od kursnih razlika.

Učešća u kapitalu pravnih subjekata u zemlji iskazana su po nabavnoj vrednosti umanjenoj za ispravku vrednosti.

3.11 Zalihe

Zalihe se iskazuju po ceni koštanja ili neto tržišnoj vrednosti, zavisno od toga koja je niža.

3.12 Nekretnine, postrojenja i oprema i nematerijalna ulaganja

Nekretnine, postrojenja i oprema i nematerijalna ulaganja inicijalno se evidentiraju po nabavnoj vrednosti. Primenjen je dozvoljeni alternativni metod naknadnog merenja nekretnina, postrojenja i opreme. Procena vrednosti nekretnina izvršena je na dan 31. decembra 2004. godine na osnovu tržišnih informacija koje je obezbedio nezavisni procenjivač. Povećanje vrednosti nekretnina, postrojenja i opreme i nematerijalnih ulaganja po osnovu revalorizacije se evidentira proporcionalnim povećanjem nabavne vrednosti i akumulirane amortizacije osnovnih sredstava. Iznosi obračunate revalorizacije nekretnina, postrojenja i opreme i nematerijalnih ulaganja evidentiraju se u korist revalorizacionih rezervi u okviru kapitala. U skladu sa MRS 16 Nekretnine, postrojenja i oprema i MRS 38 Nematerijalna ulaganja, dozvoljena je revalorizacija osnovnih sredstava svođenjem na njihovu procenjenu tržišnu vrednost.

Banka primenjuje istu računovodstvenu politiku za vrednovanje investicionih nekretnina kao i za ostale nekretnine. Prihodi od izdavanja investicionih nekretnina u zakup evidentirani su u korist bilansa uspeha u okviru ostalih poslovnih prihoda, poštujući princip vremenskog razgraničenja prihoda.

Knjigovodstvena vrednost nekretnina, postrojenja i opreme i nematerijalnih ulaganja analizira se na godišnjem nivou, radi utvrđivanja mogućeg obezvređenja. Ako postoje indikacije da je došlo do smanjenja vrednosti, procenjuje se nadoknadiva vrednost sredstava i sadašnja vrednost se umanjuje do iznosa nadoknadive vrednosti na teret revalorizacionih rezervi. Ukoliko je efekat smanjenja vrednosti veći od raspoloživih revalorizacionih rezervi, preostali iznos evidentira se na teret bilansa uspeha.

Amortizacija nekretnina, postrojenja i opreme i nematerijalnih ulaganja obračunava se po proporcionalnom metodu na nabavnu ili revalorizovanu vrednost nekretnina, postrojenja, opreme i nematerijalnih ulaganja – primenom sledećih godišnjih stopa, s ciljem da se sredstva u potpunosti otpišu u toku njihovog korisnog veka trajanja:

Opis	%
Gradevinski objekti	2
Oprema	
Motorna vozila	20
Nameštaj i kancelarijska oprema	14,2
Kompjuteri	25
Nematerijalna ulaganja	25

Obračun amortizacije nekretnina, postrojenja i opreme i nematerijalnih ulaganja počinje od trenutka njihovog stavljanja u upotrebu.

3.13 Porez na dobit

Banka je izuzeta od obaveze plaćanja poreza na dobit preduzeća.

4. PRIHODI OD KAMATA

U milionima CSD	2004.	2003.
Depoziti kod banaka u inostranstvu	1.367	1.322
Depoziti kod domaćih banaka	299	-
Hartije od vrednosti kojima se trguje	4.602	1.609
Hartije od vrednosti koje se drže do dospeća	1.314	1.645
Kreditni	467	798
Ostalo	18	2
Stanje na dan 31. decembar	8.067	5.376

5. RASHODI KAMATA

U milionima CSD	2004.	2003.
Depoziti banaka	1.525	1.211
Depoziti države i drugih deponenata	668	263
Izdane hartije od vrednosti	430	207
Obaveze po kreditima	542	661
Obaveze prema Međunarodnom monetarnom fondu	1.659	1.081
Stanje na dan 31. decembar	4.824	3.423

6. PRIHODI OD NAKNADA I PROVIZIJA

U milionima CSD	2004.	2003.
Platni promet u zemlji	1.382	2.157
Trgovina stranim valutama	1.729	1.792
Ostalo	730	626
Stanje na dan 31. decembar	3.841	4.575

7. NETO PRIHODI OD TRGOVANJA

U milionima CSD	2004.	2003.
Neto dobiti/(gubici) od hartija od vrednosti kojima se trguje	(1.623)	46
Neto pozitivne kursne razlike	9.715	3.341
Stanje na dan 31. decembar	8.092	3.387

8. ISPRAVKE VREDNOSTI SREDSTAVA I REZERVISANJA

a) Neto povećanja/(smanjenja) tokom godine

U milionima CSD	2004.	2003.
Hartije od vrednosti raspoložive za prodaju	4.410	-
Hartije od vrednosti koje se drže do dospeća	(1.899)	875
Kredit i depoziti	39	444
Ostala sredstva	(159)	1.031
Osnovna sredstva	-	672
Stanje na dan 31. decembar	2.391	3.022

b) Promene na računima ispravki vrednosti

U milionima CSD	Hartije od vrednosti raspoložive za prodaju (Napomena 13)	Hartije od vrednosti koje se drže do dospeća (Napomena 14)	Kredit i depoziti	Obračunata kamata i ostala aktiva (Napomena 18)	Ukupno
Stanje na početku godine	-	2.745	7.107	6.405	16.257
Nove ispravke vrednosti	4.410	-	810	49	5.269
Smanjenje ispravke vrednosti	-	(1.899)	(771)	(208)	(2.878)
Kursne razlike i ostalo	-	100	305	84	489
Stanje na kraju godine	4.410	946	7.451	6.330	19.137

9. OSTALI POSLOVNI RASHODI

U milionima CSD	2004.	2003.
Troškovi zarada i drugih ličnih primanja	3.099	2.582
Amortizacija	498	451
Opšti i administrativni troškovi i drugi troškovi poslovanja	2.334	2.221
Stanje na dan 31. decembra	5.931	5.254

10. GOTOVINA I TEKUĆI RAČUNI KOD BANAKA

U milionima CSD	2004.	2003.
Gotovina u stranoj valuti	6.252	6.363
Tekući računi		
Kod domaćih banaka	5.752	6.778
Kod banaka u inostranstvu	890	3.439
Ostalo	1	1
Stanje na dan 31. decembra	12.895	16.581

11. ZLATO I OSTALI PLEMENITI METALI

U milionima CSD	2004.	2003.
U neposredno unovčivim formama		
Zlato	8.529	7.525
Srebro	141	116
Platina	106	94
Ostalo	1	1
Ukupno u neposredno unovčivim formama	8.777	7.736
Zlato i plemeniti metali u drugim oblicima	94	101
Stanje na dan 31. decembra	8.871	7.837

12. HARTIJE OD VREDNOSTI KOJIMA SE TRGUJE

Hartije od vrednosti kojima se trguje u iznosu CSD 125.334 miliona (31. decembar 2003. – CSD 84.175 miliona) se odnose na obveznice Vlada i centralnih banaka država članica OECD-a i međunarodnih finansijskih institucija sa rokom dospeća u periodu 1 do 3 godine.

13. HARTIJE OD VREDNOSTI RASPOLOŽIVE ZA PRODAJU

U milionima CSD	2004.	2003.
Obveznice Republike Srbije u dinarima		
Nominalna vrednost	19.701	-
Obezvredenje	(4.410)	-
Stanje na dan 31. decembra	15.291	-

Hartije od vrednosti raspoložive za prodaju u vrednosti CSD 15.291 miliona se odnose na dugoročne obveznice Republike Srbije koje donose kamatu od 8,5% godišnje sa rokom dospeća do 2010. godine.

14. HARTIJE OD VREDNOSTI KOJE SE DRŽE DO DOSPEĆA

U milionima CSD	2004.	2003.
Banke	946	946
Država i javna preduzeća	-	18.799
Ukupno	946	19.745
Ispravke vrednosti		
Banke	(946)	(946)
Država i javna preduzeća	-	(1.799)
Ukupno	(946)	(2.745)
Stanje na dan 31. decembra	-	17.000

15. KREDITI

U milionima CSD	2004.	2003.
Banke	7.329	5.743
Država i javna preduzeća	1.861	2.950
Ukupno	9.190	8.693
Ispravke vrednosti		
Banke	(5.822)	(5.573)
Država i javna preduzeća	(819)	(1.534)
Ukupno	(6.641)	(7.107)
Stanje na dan 31. decembra	2.549	1.586

16. MEĐUNARODNI MONETARNI FOND

U milionima CSD	2004.	2003.
Članska kvota u Međunarodnom monetarnom fondu	41.972	37.827
Rezervisanja za nepovučena sredstva	32	-
Sredstva u specijalnim pravima vučenja	3	21
Stanje na dan 31. decembra	42.007	37.848

Kvota državne zajednice Srbija i Crna Gora u Međunarodnom monetarnom fondu (MMF), obezbeđena menicom Vlade SR Jugoslavije, iskazana je kao plasman denominovan u specijalnim pravima vučenja (SDR).

U decembru 2000. godine SR Jugoslavija je obnovila članstvo u MMF-u, koje je 1992. godine bilo prekinuto uvođenjem sankcija Ujedinjenih nacija. Na dan 31. decembra 2004. i 31. decembra 2003. godine, kvota iznosi SDR 467.7 miliona.

17. OSNOVNA SREDSTVA I NEMATERIJALNA ULAGANJA

U milionima CSD	Zemljište i građevinski objekti	Oprema i ostala osnovna sredstva	Osnovna sredstva u pripremi	Nemate- rijalna ulaganja	Investi- ciona osnovna sredstva	Ukupno
Nabavna vrednost						
Stanje na početku godine	3.078	4.361	4.309	299	582	12.629
Povećanja						
Nabavka	63	302	684	37	13	1.099
Prenosi	158	38	(194)	-	17	19
Revalorizacija	19.366	34	-	-	-	19.400
Smanjenja						
Prenos Ministarstvu finansija	(586)	(35)	(3)	-	-	(624)
Otudjenja, rashodovanja i manjkovi	(81)	(662)	(4)	(151)	(36)	(934)
Stanje na kraju godine	21.998	4.038	4.792	185	576	31.589
Ispravka vrednosti						
Stanje na početku godine	1.273	3.240	-	133	36	4.682
Povećanja:						
Obračunata amortizacija	62	382	-	54	-	498
Revalorizacija	10.447	-	-	-	-	10.447
Ostalo	27	108	-	-	-	135
Smanjenja						
Prenos Ministarstvu finansija	(306)	(31)	-	-	-	(337)
Otudjenja, rashodovanja i manjkovi	(46)	(634)	-	(106)	(36)	(822)
Stanje na kraju godine	11.457	3.065	-	81	-	14.603
Sadašnja vrednost na dan						
31. decembra 2004. godine	10.541	973	4.792	104	576	16.986
Sadašnja vrednost na dan						
31 decembra 2003. godine	1.805	1.121	4.309	166	546	7.947

18. OSTALA SREDSTVA

U milionima CSD	2004.	2003.
Obračunate kamate	802	863
Učešća u kapitalu	534	2.005
Zalihe	327	269
Numizmatičke zbirke	189	228
Stambeni krediti zaposlenima	158	204
Dati avansi	284	414
Ostala sredstva	5.904	5.905
Ukupno	8.198	9.888
Ispravke vrednosti		
Obračunate kamate	(527)	(694)
Dati avansi	(111)	(208)
Ostala sredstva	(5.692)	(5.503)
Ukupno	(6.330)	(6.405)
Stanje na dan 31. decembra	1.868	3.483

Učešća u kapitalu obuhvataju:

U milionima CSD	2004.	2003.
Banka za međunarodna poravnanja, Bazel	328	295
Evropska banka za obnovu i razvoj, London	-	1.675
Ostala učešća u kapitalu	206	35
Stanje na dan 31. decembra	534	2.005

19. OBAVEZE PREMA BANKAMA I DRUGIM FINANSIJSKIM ORGANIZACIJAMA

U milionima CSD	2004.	2003.
Depoziti banaka i drugih finansijskih organizacija		
Tekući računi	29.618	8.239
Obavezna rezerva	64.255	58.470
Oročeni depoziti	263	424
Kredit	11.588	12.106
Ukupno	105.724	79.239
Centralni depoziti	5.691	3.306
Dinari u trezorima banaka	4.651	4.757
Stanje na dan 31. decembra	116.066	87.302

Obavezna rezerva banaka i drugih finansijskih organizacija

U milionima CSD	2004.	2003.
Obavezna rezerva u dinarima	-	16.212
Obavezna rezerva u stranoj valuti	18.496	9.642
Rezerva za obezbeđenje isplate deviznih štednih uloga	45.759	32.616
Stanje na dan 31. decembra	64.255	58.470

Obavezna rezerva u dinarima i u stranoj valuti odnosi se na obaveze poslovnih banaka i drugih finansijskih organizacija da održavaju prosečni iznos depozita kod Narodne banke Srbije od 21% primljenih depozita i pojedinih drugih obaveza (31. decembra 2003. godine – 18%). U 2004. godini obavezna rezerva u dinarima prebačena je na tekuće račune poslovnih banaka i drugih finansijskih organizacija, koje su trenutno u obavezi da održavaju prosečno mesečno stanje tekućeg računa najmanje na nivou propisane obavezne rezerve u dinarima.

Rezerva za obezbeđenje isplate deviznih štednih uloga odnosi se na obaveze poslovnih banaka i drugih finansijskih organizacija da održavaju prosečni iznos depozita kod Banke od 47% (1. decembra 2003. godine – 50%) ukupnih štednih uloga stanovništva u stranoj valuti položenih nakon 30. Juna 2001. godine.

Obaveze po kreditima

U milionima CSD	2004.	2003.
Bank of China	5.794	5.464
Export-Import Bank of China	5.794	5.464
Vlada države članice OECD-a	-	1.178
Stanje na dan 31. decembra	11.588	12.106

Kredit od Bank of China, inicijalno je odobren 1997. godine na rok od godinu dana, ali je rok otplate produžavan na godišnjoj osnovi do decembra 2004. godine. Kamata se redovno obračunava i plaća polugodišnje po godišnjoj kamatnoj stopi u visini šestomesečnog LIBOR-a + 1%. U toku su pregovori između rukovodstva Banke i banke poverioca o produženju roka otplate kredita.

Kredit od Export-Import Bank of China, u iznosu USD 100 miliona, inicijalno je odobren u decembru 1999. godine, uz grejs period do jula 2002. godine, i bilo je predviđeno da se otplaćuje u polugodišnjim ratama do januara 2005. godine. Obaveze po kamatama su obračunate i evidentirane, ali od januara 2001. godine nisu izmirene, kao ni dospele rate po kreditu. Dospele obaveze po ovom kreditu iznose CSD 4.635 miliona (31. decembra 2003. godine – CSD 2.459 miliona). S obzirom da dospele obaveze nisu izmirene u ugovorenim rokovima, poverilac ima pravo da zahteva prevremenu otplatu nedospelog dela kredita u iznosu od CSD 1.159 miliona (31. decembra 2003. godine – CSD 3.005 miliona). Ovakav zahtev nije upućen Banci do datuma izdavanja ovih finansijskih izveštaja. Finansijski izveštaji uključuju obračunate redovne i zatezne kamate po ovom kreditu. Obračuni ovih kamata su zasnovani na ugovorenim datumima dospeća. U toku su pregovori između rukovodstva Banke i banke poverioca o reprogramiranju otplate ovog kredita, kao i o eventualnom otpisu duga.

Kredit od Vlade države članice OECD-a, u iznosu EUR 17,25 miliona, predstavlja beskamatni kredit sa grejs periodom do kraja 2005. godine, odobren za regulisanje statusa SR Jugoslavije u Evropskoj banci za obnovu i razvoj. U 2004. godini učešće u kapitalu EBRD kao i odgovarajuće obaveze prenete su Republici Srbiji.

20. OBAVEZE PREMA DRŽAVI I DRUGIM DEPONENTIMA

U milionima CSD	2004.	2003.
Depoziti po viđenju	32.880	19.463
Oročeni depoziti	5.099	14.333
Stanje na dan 31. decembra	37.979	33.796

21. OBAVEZE PREMA MMF-u

U milionima CSD	2004.	2003.
Hartije od vrednosti i druge obaveze koje se odnose na regulisanje statusa kod MMF-a	41.973	37.828
Kredit za premošćavanje	5.247	9.457
Stand-by aranžman	8.974	16.176
Extended aranžman	41.505	24.264
Alokacija SDR	5.085	4.583
Obračunata kamata	303	-
Stanje na dan 31. decembra	103.087	92.308

Na dan 20. decembra 2000. godine MMF je odobrio kredit za premošćavanje (post-conflict emergency assistance facility), u iznosu SDR 117 miliona, koji dospeva u toku 2004. i 2005. godine. Od SDR 117 miliona ukupnih obaveza, Banka je otplatila SDR 58.5 miliona u 2004. godini.

Na dan 11. juna 2001. godine MMF je odobrio stand-by aranžman u ukupnom iznosu SDR 200 miliona, koji nakon odobrenog produženja roka vraćanja, dospeva u toku 2004., 2005. i 2006. godine. Od ukupnog iznosa od SDR 200 miliona, Banka je otplatila SDR 100 miliona u 2004. godini.

Na dan 13. maja 2003. godine s MMF-om je zaključen trogodišnji aranžman za produženo finansiranje u ukupnom iznosu od SDR 650 miliona. Ovaj aranžman predstavlja finansijsku podršku ekonomskom programu Srbije i Crne Gore za period od 2002. do 2005. godine. Ispunjenjem svih obaveza po članu VIII Statuta MMF-a 15. maja 2002. godine, dinar je postao konvertibilan u svim tekućim transakcijama sa inostranstvom. Zaključno sa 31. decembrom 2004. godine, MMF je odobrio devet tranši u ukupnom iznosu od SDR 462,5 miliona (31. decembar 2003.– šest tranši u ukupnom iznosu od SDR 300 miliona). Otplata kredita počinje u novembru 2006. godine, dok je očekivano dospeće poslednje rate u decembru 2011. godine.

MMF tromesečno obračunava kamatu na ove kredite po stopama koje su utvrđene Statutom MMF-a i Opštim uslovima finansijske pomoći.

22. GOTOV NOVAC U OPTICAJU

Gotov novac u opticaju u iznosu CSD 45.165 miliona (31. decembar 2003. – CSD 42.979 miliona) predstavlja obavezu Banke prema transaktorima kod kojih se nalaze novčanice i kovani novac.

23. OSTALE OBAVEZE

U milionima CSD	2004.	2003.
Razgraničena kamata	2.148	1.705
Obaveze po osnovu učešća u kapitalu Evropske banke za obnovu i razvoj	-	498
Obaveze po osnovu zarada	152	117
Obaveze prema dobavljačima i primljeni avansi	228	184
Ostalo	500	755
Stanje na dan 31. decembra	3.028	3.259

Obračunate kamate na dan 31. decembra 2004. godine uključuju redovne i zatezne kamate na kredit od Export-Import Bank of China (Napomena 19) u iznosu CSD 1.869 miliona (31. decembra 2003. – CSD 1.259 miliona).

24. INFORMACIJE O FER VREDNOSTI

Sledeća tabela predstavlja poređenje knjigovodstvenih vrednosti (nakon korekcija za smanjenje vrednosti) i fer vrednosti svih pozicija finansijske aktive i obaveza Banke na dan 31. decembra 2004. godine:

U milionima CSD	Knjigovodst- vena vrednost	Fer vrednost
Finansijska aktiva		
Hartije od vrednosti kojima se trguje	125.334	125.334
Hartije od vrednosti raspoložive za prodaju	15.291	15.291
Kreditni	1.740	1.740
Depoziti kod stranih banaka	104.638	104.638
Ostala sredstva	967	967
Finansijske obaveze		
Depoziti banaka i ostalih finansijskih institucija	99.827	99.827
Pozajmice od banaka	11.588	11.588
Obaveze prema Međunarodnom monetarnom fondu	103.087	103.087
Depoziti države i ostalih subjekata	37.979	37.979
Ostale obaveze	2.215	2.215

U nastavku su prikazane glavne metode i pretpostavke koje su bile korišćene u proceni fer vrednosti finansijskih instrumenata prikazanih u tabeli.

(a) Hartije od vrednosti kojima se trguje

Imovina koja se drži radi prodaje a odnosi se na obveznice Vlada i centralnih banaka država članica OECD-a i međunarodnih finansijskih institucija se vrednuje po fer vrednosti na bazi objavljenih cena na finansijskim tržištima.

(b) Hartije od vrednosti raspoložive za prodaju

Hartije od vrednosti raspoložive za prodaju se vrednuju po najboljoj proceni fer vrednosti utvrđenoj korišćenjem efektivne kamatne stope uz uvažavanje potencijalnog gubitka po osnovu kamate.

(c) Krediti i plasmani evidentirani po nominalnoj vrednosti

Imovina koja se drži do roka dospeća i krediti i potraživanja koji su nastali od strane Banke vrednuju se po nominalnoj vrednosti korigovanoj korišćenjem metode efektivne kamatne stope uz uvažavanje potencijalnog gubitka po osnovu kamate.

(d) Depoziti banaka i klijenata

Za depozite po videnju i depozite sa neodređenim rokom dospeća, kao fer vrednost se uzima iznos obaveza plativih na poziv na dan bilansa. Vrednost koja potiče iz dugoročnih odnosa sa deponentima nije uzeta u obzir prilikom procenjivanja fer vrednosti.

(e) Pozajmice

Utvrđivanje fer vrednost obaveza po kreditima Export-Import Bank of China nije bilo moguće s obzirom da su u toku pregovori oko reprogramiranja ove obaveze (pogledati Napomenu 19).

25. KAPITAL

Jedini vlasnik Banke je Republika Srbija.

U skladu sa Zakonom o Narodnoj Banci Srbije, kapital Banke se sastoji od kapitala i posebnih rezervi. Minimalni iznos kapitala je CSD 10,000 miliona i formira se od viška prihoda nad rashodima. Posebne rezerve formiraju se iz viška prihoda nad rashodima u visini do 30% ostvarenog viška prihoda nad rashodima, a najviše u iznosu do vrednosti osnovnog kapitala. Preostali iznos viška prihoda nad rashodima, umanjen za iznos nerealizovanih prihoda, a posle izdvajanja za posebne rezerve, čini prihod budžeta Republike Srbije. Višak rashoda nad prihodima pokriva se iz posebnih rezervi, a ako ta sredstva nisu dovoljna, iz budžeta Republike Srbije ili izdavanjem hartija od vrednosti koje za tu svrhu izdaje Republika Srbija i prenosi Banci. Plaćanje po osnovu prenosa hartija od vrednosti Banka vrši iz viška prihoda nad rashodima koje ostvari u narednom periodu.

26. EVIDENCIJA POZICIJA SFRJ

Do kraja 2000. godine, finansijski izveštaji Banke obuhvatali su i sredstva i obaveze koja potiču iz perioda pre raspada SFRJ, nezavisno od toga na koju republiku iz sastava SFRJ su se sredstva i obaveze odnosili.

Ministri inostranih poslova SR Jugoslavije, Federacije Bosne i Hercegovine, Republike Hrvatske, Republike Makedonije i Republike Slovenije, potpisali su 29. juna 2001. godine u Beču sporazum o pitanjima sukcesije, koji navedene države, u njihovoj suverenoj ravnopravnosti, definiše kao države naslednice bivše SFRJ. Prema tom sporazumu, Skupština SR Jugoslavije je u februaru 2002. godine usvojila Zakon o izradi bilansa stanja Narodne banke Jugoslavije u Socijalističkoj Federativnoj Republici Jugoslaviji, o izradi bilansa stanja Narodne banke Jugoslavije u Saveznoj Republici Jugoslaviji i o pokriću viška rashoda nad prihodima.

Sa stanjem na dan 1. novembra 2001. godine, iz bilansa NBJ u SFRJ izdvojeni su sredstva i obaveze koje se odnose na SRJ i preneti u bilans NBJ u SRJ.

Vanbilansna evidencija koja se odnosi na potraživanja i obaveze republika članica bivše SFRJ koje su nastale pre njenog rasformiranja uključuje sledeće pozicije:

- Sredstva u stranoj valuti na zamrznutim računima kod inostranih banaka, kao i obaveze prema bankama i komitentima po depozitima koji se odnose na ova sredstva;
- Potraživanja od banaka i obaveze prema inostranim kreditorima po osnovu glavnica kredita i kamata po kreditima od Pariskog i Londonskog kluba poverilaca;
- Ostala devizna potraživanja od banaka i obaveze prema bankama.

U toku 2003. godine banke u SAD u kojima je Narodna banka bivše SFRJ imala zamrznuta dolarska sredstva izvršile su deblokadu i podelu tih sredstava u skladu sa procentima iz Sporazuma o pitanjima sukcesije, tako da je Banka primila 90,3 miliona USD, odnosno CSD 5.267 miliona, koja su inicijalno blokirana 1992. godine nakon raspada SFRJ i uvođenja sankcija Ujedinjenih nacija. Navedeni iznos Banka je evidentirala u korist novčanih sredstava u bilansu stanja. Pored toga, Banka je iz vanbilansne evidencije prenela u bilans stanja i određeni iznos obaveza prema komitentima po osnovu deponovanih sredstava kod banaka u inostranstvu, koje su deblokirale navedeni iznos novčanih sredstava. Razlika između deblokiranih novčanih sredstava kojima Banka može slobodno raspolagati i obaveza prema komitentima u iznosu od CSD 2.130 miliona evidentirana je u korist posebnih prihoda.

Rukovodstvo Banke smatra da će deblokada sredstava bivše SFRJ koju izvrše evropske banke (kada se to dogodi) imati daljih efekata na finansijske izveštaje Banke u budućim periodima, ali oni se ne mogu sa sigurnošću predvideti na dan izrade ovih finansijskih izveštaja. Rukovodstvo banke ne očekuje da druge vanbilansne pozicije vezane za ostala sredstva i obaveze SFRJ mogu značajnije uticati na buduće finansijske izveštaje Banke.

27. POLITIKE UPRAVLJANJA RIZICIMA

Rizik likvidnosti

Rizik likvidnosti obuhvata kako rizik nemogućnosti da se sredstva Banke finansiraju izvorima podjednake ročnosti i kamatne stope, tako i rizik nemogućnosti naplate sredstava po odgovarajućoj ceni i u određenom vremenu.

Banka predstavlja jedan od značajnih izvora finansiranja poslovnih banaka u Srbiji. Međutim, njene svakodnevne aktivnosti usmerene su na obezbeđenje potrebne likvidnosti, odnosno izmirenje svih obaveza u roku dospeća. Banka ima brojne izvore finansiranja (od depozita, izdavanja hartija od vrednosti, kredita i dr.). Na ovaj način se povećava fleksibilnost izvora finansiranja, smanjuje zavisnost od određenog izvora sredstava i, uopšte, snižava se cena izvora finansiranja. Ravnotežu između kontinuiteta svog finansiranja i fleksibilnosti izvora finansiranja Banka održava korišćenjem izvora s različitim rokovima dospeća. Banka procenjuje rizik likvidnosti tako što identifikuje i kontroliše promene u izvorima finansiranja koji su potrebni da bi se dostigli poslovni ciljevi utvrđeni u strategiji Banke. Osim toga, kao deo strategije upravljanja rizikom likvidnosti, Banka poseduje portfolio likvidne aktive, kao što su sredstva na računima kod inostranih banaka i obveznice vlada država članica OECD-a.

U sledećoj tabeli prikazana su sredstva i obaveze Banke u skladu sa rokovima dospeća – od datuma bilansa stanja do ugovorenog roka dospeća:

U milionima CSD	Do jednog meseca	Od 1 do 3 meseca	Od 3 meseca do 1 godine	Od 1 do 5 godina	Preko 5 godina	Bez roka dospeća	Ukupno
Aktiva							
Gotovina i tekući računi	12.895	-	-	-	-	-	12.895
Depoziti kod banaka u inostranstvu	69.740	34.089	-	-	-	-	103.829
Zlato i ostali plemeniti metali	8.777	94	-	-	-	-	8.871
Hartije od vrednosti kojima se trguje	125.334	-	-	-	-	-	125.334
Hartije od vrednosti raspoložive za prodaju	-	-	-	7.800	7.491	-	15.291
Kredit	68	-	1.352	688	441	-	2.549
Članska kvota u MMF i sredstva u SDR	3	-	32	-	-	41.972	42.007
Osnovna sredstva i nematerijalna ulaganja	-	-	-	-	-	16.986	16.986
Ostala aktiva	683	-	628	-	535	22	1.868
Ukupna aktiva	217.500	34.183	2.012	8.488	8.467	58.980	329.630
Obaveze							
Obaveze prema bankama i dr. finansijskim institucijama	105.387	-	5.900	128	-	4.651	116.066
Obaveze prema državi i drugim deponentima	29.884	8.095	-	-	-	-	37.979
Obaveze prema MMF-u	1.873	1.121	9.846	28.979	61.268	-	103.087
Izdane hartije od vrednosti	1.720	45	-	-	-	-	1.765
Novac u opticaju	-	-	-	-	-	45.165	45.165
Ostale obaveze	2.703	-	132	18	175	-	3.028
Ukupne obaveze	141.567	9.261	15.878	29.125	61.443	49.816	307.090
Kapital	-	-	-	-	-	22.540	22.540
Ukupne obaveze i kapital	141.567	9.261	15.878	29.125	61.443	72.356	329.630
Ročna neuskladenost	75.933	24.922	(13.866)	(20.637)	(52.976)	(13.376)	-

Rizik od promene kamatnih stopa

Rizik od promene kamatnih stopa obuhvata rizik od promene kamatnih stopa koji bi mogao prouzrokovati da kamatonosna aktiva i pasiva dospeju ili se ponovo ugovaraju u različito vreme i u različitom obimu. Banka upravlja kamatnim rizikom tako što:

- utvrđuje kamatne stope, prati ih i koriguje ih radi ostvarenja ciljeva usvojene monetarne politike (obavezna rezerva u dinarima i stranoj valuti, devizni depoziti banaka koji se odnose na deviznu štednju stanovništva);
- drži depozite države i državnih institucija;
- drži sredstva na tekućim računima i depozitima oročenim do mesec dana i od jednog do tri meseca kod inostranih banaka i angažuje sredstva u visoko likvidne obveznice vlada i centralnih banaka država članica OECD-a.

Izloženost Banke riziku od promene kamatnih stopa odnosi se na izdate hartije od vrednosti, obaveze po kreditima u stranoj valuti i obaveze prema MMF-u.

U sledećoj tabeli prikazane su prosečne godišnje kamatne stope na najznačajnije kamatonosne finansijske instrumente u bilansu stanja na dan 31. decembra 2004. godine po najvažnijim valutama:

	Dinari	EUR	USD	SDR
Finansijska sredstva				
Tekući računi kod banaka	-	0,0-1,3%	0,0-2,0%	-
Depoziti kod inostranih banaka	-	1,7-2,3%	1,6-2,3%	-
Hartije od vrednosti kojima se trguje	-	4,3%	3,3%	-
Hartije od vrednosti raspoložive za prodaju	8,5%	-	-	-
Kreditni i hartije od vrednosti koje se drže do dospeća	8,5-12,0%	-	-	-
Finansijske obaveze				
Obavezne rezerve banaka	3,0%	0,4-2,0%	0,45-2,25%	-
Oročeni depoziti	3,0%	1,9-2,0%	2,1-2,2%	-
Obaveze po kreditima	-	-	2,8-8,0%	-
Izdate hartije od vrednosti	11,0-18,9%	-	-	-
Obaveze prema MMF-u	-	-	-	2,2%

Valutni rizik

Banka se izlaže deviznom riziku kroz transakcije u stranoj valuti. Izlaganje riziku dovodi do porasta pozitivnih i negativnih kursnih razlika, koje se evidentiraju u bilansu uspeha. Izlaganje deviznom riziku javlja se po osnovu monetarne aktive i pasive, koje nisu nominovane u obračunskoj valuti Banke. Banka upravlja deviznim rizikom preko politike utvrđivanja valutne strukture aktive, u skladu sa očekivanim deviznim obavezama u budućnosti. U sledećoj tabeli prikazane su devizne pozicije Banke u najvažnijim valutama na dan 31. decembra 2004. godine:

U milionima CSD	EUR	USD	SDR	Ostale valute	Ukupno strane valute	Dinari	Ukupno bilans stanja
Aktiva							
Gotovina i tekući računi	4.337	679	-	2.127	7.143	5.752	12.895
Depoziti kod banaka u inostranstvu	77.117	24.322	-	2.390	103.829	-	103.829
Zlato i ostali plemeniti metali	-	-	-	8.871	8.871	-	8.871
Hartije od vrednosti kojima se trguje	84.191	40.888	-	255	125.334	-	125.334
Hartije od vrednosti raspoložive za prodaju	-	-	-	-	-	15.291	15.291
Kreditni	-	-	-	-	-	2.549	2.549
Članska kvota u MMF-u i sredstva u SDR	-	-	10.296	-	10.296	31.711	42.007
Osnovna sredstva i nematerijalna ulaganja	-	-	-	-	-	16.986	16.986
Ostala aktiva	102	11	328	31	472	1.396	1.868
Ukupno aktiva	165.747	65.900	10.624	13.674	255.945	73.685	329.630
Obaveze							
Obaveze prema bankama i drugim fin. institucijama	55.919	20.819	-	1.454	78.192	37.874	116.066
Obaveze prema državi i drugim deponentima	8.660	978	-	509	10.147	27.832	37.979
Obaveze prema MMF-u	-	-	103.087	-	103.087	-	103.087
Izdane hartije od vrednosti	-	-	-	-	-	1.765	1.765
Novac u opticaju	-	-	-	-	-	45.165	45.165
Ostale obaveze	240	1.968	-	35	2.243	785	3.028
Ukupne obaveze	64.819	23.765	103.087	1.998	193.669	113.421	307.090
Kapital	-	-	-	-	-	22.540	22.540
Ukupan kapital i obaveze	64.819	23.765	103.087	1.998	193.669	135.961	329.630
Neto izloženost valutnom riziku	100.928	42.135	(92.463)	11.676	62.276	(62.276)	-

Kreditni rizik

Osnovna izloženost Banke kreditnom riziku nastaje po osnovu oročavanja depozita i ulaganja u inostrane hartije od vrednosti, kao i davanja kredita i plasmana domaćim bankama i drugim finansijskim organizacijama, državi, državnim institucijama i javnim preduzećima. Iznosi kredita i plasmana u bilansu stanja odražavaju izloženost Banke kreditnom riziku. Rukovodstvo smatra da su ispravke vrednosti iskazane u bilansu stanja adekvatne tome da apsorbuju gubitke koji potiču iz kreditnog rizika.

Koncentracija kreditnog rizika koja nastaje po osnovu finansijskih instrumenata javlja se kada dužnici imaju slična ekonomska obeležja koja mogu uticati na njihovu sposobnost da ispune ugovorene obaveze i kada na njih na isti način utiču promene u ekonomskim i drugim uslovima. Značajne geografske koncentracije inostranih sredstava Banke na dan 31. decembra 2004. godine prikazane su u sledećoj tabeli:

	Evropska Unija	SAD	Švajcarska	Ostalo	Ukupno
Tekući računi kod inostranih banaka	669	47	27	147	890
Depoziti kod inostranih banaka	72.596	1.993	20.976	9.074	104.639
Hartije od vrednosti kojima se trguje	84.446	40.888	-	-	125.334

Koncentracija finansijskih sredstava u zemlji odnosi se na plasmane Fondu penzionog i invalidskog osiguranja Republike Srbije, u vidu kredita i plasmane budžetu Republike Srbije, u vidu kredita i hartija od vrednosti.

28. DEOBNI BILANS SRJ

Srbija i Crna Gora, kao republike članice bivše države SRJ, u narednom periodu trebalo bi da postignu sporazum o podeli bilansa, što je posledica stvaranja nove državne zajednice Srbija i Crna Gora (SCG). Pregovori u vezi sa ovom podelom su u toku i rukovodstvo Banke je uključeno u njih. Tim pregovorima će se precizno odrediti datum sporazuma i njegove karakteristike, kao i efekti na finansijske izveštaje Banke.

Rezultat ovih pregovora može uticati na finansijske izveštaje Banke kroz potencijalno ukidanje ispravki vrednosti, kao i na tretman obaveza, uključujući prihode i rashode po osnovu kamata. Efekti koji bi po tom osnovu mogli uticati na sadašnji finansijski položaj Banke, kao i na finansijske izveštaje Banke u budućim periodima, trenutno ne mogu biti utvrđeni.

29. SUDSKI SPOROVI

Na dan 31. decembra 2004. godine, protiv Banke se vodi određeni broj sudskih sporova. Rukovodstvo Banke smatra da ovi sporovi neće rezultirati u odlivu sredstava Banke u budućnosti i da u skladu sa time nije potrebno formirati rezervisanja po ovom osnovu.

30. DEVIZNI KURSEVI

Devizni kursevi primenjeni za preračun pozicija bilansa stanja u dinare na dan 31. decembra 2004. i 31. decembra 2003. godine, za pojedine glavne valute su sledeći:

U Dinarima	31. decembar 2004.	31. decembar 2003.
USD	57.9355	54.6372
EUR	78.8850	68.3129
SDR	89.7415	80.8794